

»Zerjav, pomagaj!«, prosita Pucelj in Prepeluh. »Zerjav, Pucelj, kje sta? Zakaj ne prihitita, da bi mi pomagala?« tako vzdihuje Tone Kristan.

To je podoba napredne fronte, ki jo nekateri želijo pripravljati za volitve v narodno skupščino. Časniki prizadetih strank se kajpada na zunaj kažejo razžaljene, ako se omenja napredna fronta. Da pa stvar ni brez podlage ter samo prazno domnevanje, dokazuje pisanje dotičnih listov samih.

Takozvana »napredna« fronta je že davno želja samostojnih demokratov. Pred vsakimi volitvami, zlasti pa po vsakem porazu pri volitvah tarnajo, zakaj se takozvani »naprednjaki«, razkropljeni po raznih strankah, ne združijo, da bi tako pomagali demokratom na konja, ali, kakor lepозvočno pišejo demokratiški listi, klerikalcem do propada.

»Kmetijski list« je v svoji številki dne 22. junija prinesel cel članek z naslovom »Okoli skupnega nastopa neklerikalnih strank«. V tem članku se izjavlja, da so kmetijski »pripravljenci« pri volitvah sodelovali z drugimi strankami... V Sloveniji je volilno sodelovanje mogoče, kakor smo že rekli, a sodelovanje je tudi tukaj mogoče samo s poštenjaki. Ali se med tistimi, ki se potegujejo za napredno fronto, nahajajo tudi nepoštenjaki?!

Samostojni kmetijski so tudi razposlali na stranke, katere smatrajo za »napredne«, pozive, da pristopijo zvezi vseh neklerikalnih strank. Iztis takšnega poziva smo imeli v svojih rokah in na njem smo videli podpise pristojnih činiteljev v tej stranki.

Ne da se torej zanikati, da se delajo poskusi za ustvaritev protiklerikalnega bloka ali kakor ga ta nepokvarjena gospoda imenuje, napredne fronte. Ali bodo ti poskusi imeli kakšen uspeh, o tem se gospoda, v kateri ni nobene pokvarjenosti, do zdaj še ne upa izjaviti. Že sam naslov članka v »Kmetiskem listu«, ki se glasi: »Okoli skupnega nastopa neklerikalnih strank«, izraža sum o tem, da bi moglo priti v resnici do skupnega nastopa. Vsi napori in poskusi bodo menda šli samo o k o l i skupnega nastopa, do skupne fronte pa najbrž ne bo prišlo.

Slovensko ljudstvo pozna samo eno skupno fronto, in to je slovenska fronta. Vse laži-naprednjaštvo in lažljivo svobodomiselstvo s svojo protiklerikalno gonjo ne bo moglo znesti zmede v one trdno sklenjene vrste, ki tvorijo skupno slovensko fronto. To so vrste slovenskega ljudstva in vseh njegovih stanov: kmetov, obrtnikov, delavcev in inteligentnih slojev. Vsi ti dobro vedo, da je spas našega ljudstva v krščanstvu in njegovih načelih ter da bi brez katolištva propadlo vse to, kar imenujemo slovenstvo. Protiklerikalizem ni stvarno nič drugega, nego protikršćanstvo, samo da se liberalni elementi ne upajo svoje politike označiti s pravim imenom. Naše ljudstvo pa je že toliko izobraženo in toliko zavedno, da bo odločno odklonilo vsako stranko ali vsako zvezo strank, ki bi s klerikalnim strašilom pobijala resnično krščanska načela. Naše ljudstvo dobro ve, da je Slovenska ljudska stranka edina stranka, ki dosledno in odločno brani naše verske in narodne svetinje in ki se junaško bori za politično svobodo slovenskega ljudstva, za samostojnost Slovenije, za njen gospodarski in kulturni napredek. To je edina skupna slovenska fronta. Ta fronta bo 11. septembra nastopila in zmagała.

Da bomo nasprotnike poznali.

Velikanski napredek radičevcev.

V Šmartnem na Kranjskem so radičevci silno napredovali. Njihov list poroča dobesedno: Danes sede v obč. odboru poleg štirih klerikalcev tudi trije naši pristaši. Ni sicer to popolna zmaga, a napredek je velikanski. Če bo radičevščina tako velikansko napredovala, potem bo ravno

Iz prijateljevega oka ter obraza sta izginili srditost in jeza, pogled mu je obvisel na praznem ogrodju še ravnokar nove svilene marele, katere zgrubo bo preganjala dneve in noči — Mica!

Še parkrat se je postavil prijatelj z vzdihom na Mico pred planke negotovosti, ko se je dotaknil mene z vprašanjem:

»Al' nisi ti videl, kedaj mi je frknal čik od cigarete v notranjost marele in se je moralo poprej kaditi, predno se je vnela v plamenu?«

Žalibog sem moral odkimati, ker sem videl le to, kako je prijatelj hušnil v srditosti po koncu, da bi obdelal usiljivega policajca z udarci. Dejstvo je pač bilo, da je izbruhnil požar v mareli od gorečega cigaretnega odpadka in je zagrešil ogenj sam gospodar.

Je trpelo precej časa, predno je minila prijatelja skrb za uničeno marelo v toliko, da je pozabil na Mico in začel robantiti na špijonstvo in to celo nad takimi Jugoslavnimi, kakor sva n. pr. midva. Padla je marsikatera na račun tedaj vladajoče in policijske SDS, ki je spravila prijatelja ob novo svileno marelo in mu nagnala na vrat — očitke Mice.

Da bi mu verjela Mica resnico glede usode godovne marele, nato ni bilo niti misliti, akoravno bi bil nastopil tudi jaz v ulogi priče očividca.

Moral sem zastaviti besedo, da bom strogo molčal o nesreči z marelo in on sam bo dal še dobro ogrodge v po-pravilo.

Na mene je napravil doživljaj s policajem in marelo smešen utis, moral sem zasukati jezik večkrat na prepričevalno plat, predno sem dokazal prijatelju, da je bolje in ceneje za oba, ker je zgorela sicer nova svilena marela, a je odnesel policijski agent pete brez zaušnice.

Prijatelja sem srečal par dni zatem s popolnoma popravljenjo marelo preko levice. Prosil me je še, naj ne črhnem napram Mici niti besedice, ker sama ni opazila spremembe na dežniku. Minulo je eno celo leto, predno je zvedela Mica o pogorevščini marele, pojasnitvi ni verjela, prijatelj je tudi šele po enem letu nehal pri spominu na zgorelo marelo z vzdihom:

»Oh, kaj bo rekla Mica...?«

do konca sveta čakala, da bo prišla do popolne zmage v Sloveniji.

Kmetje — strahopetci?

Že dalje časa piše radičevsko glasilo v Sloveniji, da je slovenski kmet strahopetec. Če pride kak gospod iz mesta (recimo, da pride g. minister Pucelj), da vsi kmetje kar trepečejo. Da pa ne bo radičevsko glasilo še nadalje naših kmetov zmerjalo s strahopetci, bodo imeli priložnost radičevski agitatorji poročati g. uredniku, ker je naš kmet sit radičevske farbarije in ne bo Radiča vlekel iz blata, kamor je padel, ko ga niti hrvaški kmet več noče.

Slovenski kmetje — neumni?

Radičevci bi na vsak način radi dokazali, da so slovenski kmetje neumni. Njihov list je začel celo dokazovati, zakaj, in pravi: »Poln trebuha ne misli rad.« Pravi, da bi se naš kmet lahko valjal v masti in plaval v vinu, stavi pa pogoji, če bi bil — radičevcev. Slovenski kmet pa ve, da so Bošnjaki bili radičevci, pa danes trpijo lakoto, da za vrečo koruze zastavljajo svoje posestvo. Kar pa se tiče psovke o polnem trebuhu, bo naš kmet odgovoril, da jih radičevci z Radičem na čelu lahko imajo, samo skrinjice na dan volitev bodo pa prazne.

Ovaduhi na delu!

Radičevci pozivajo svoje tajne zaupnike, naj gredo na vsak sestanek pristašev SLS in naj si tam vse dobro zapomnijo ter poročajo, da bo mogoče potem ukreniti vse potrebno. — Naši možje so previdni dovolj, da jim ti ovaduhi ne bodo prišli blizu. Radičevci pa so s tem pokazali, kako prijatelji so poštenega političnega razgovora — le za to jim gre, da koga vlovijo in — tožijo, da bi s tožbami polnili — trebuhe, kakor se znajo sami izražati.

Radičevci — socijalisti?

— Odkar je bivši socijalist Prepeluh duševni komandant radičevščine v Sloveniji, se vedno bolj vidi izpod kmetkega plašča njegova stara socijalistična manira. Ne le, da hoče kmeta spraviti v stanovski boj zoper vse druge stanovce, tudi druga načela socijalistov bi rad vtepel kmetom v glavo, morda tudi ono: »Kar je tvoje, je moje,

Demokrati — »nema jih više«,

tako se bo reklo po volitvah dne 11. septembra v Sloveniji in precej podobno tudi v celi državi. Ne le Slovenci, ampak tudi Srbi, kjer je bila ta stranka najmočnejša in je imela v Sloveniji le svojo podružnico, zavračajo samostojne demokrate. Pribeževič ima zelo težko pot — leta iz kraja v kraj, ker se mu stavba podira. Jezi ga tako, da že sedaj grozi z bojkotiranjem narodne skupščine! Slovenskim demokratom bodo že volilci pomagali, da bodo lahko delo bojkotirali. Jih namreč sploh izvolili ne bodo!

Dajte nam dinarčkov!

Dr. Pivko pošilja te dni na razne kraje milo prošnjo, naj se prispeva za SDS volilni sklad vsaj po 10 dinarjev. Če jih ena četrtina da, potem bo dovolj. Zgodil pa se je škandal, da namreč zdaj vsakdo misli, da ni on tisti četrti, ki naj da in nič kaj ne prihajajo dinarčki v volilno bisago SDS. Pa zgodil se je še večji škandal. Nekdo je mislil dati, pa se boji, da bo zopet dobil kak mesar dokumente v roke, pa bi jih potem skupaj z mesom na vago prodal in bi bilo zopet v listih, da je ta in ta daroval za SDS. Najhujši škandal je pa to, da ne morejo pisati po dinarčke na Slovensko banko, ker je zaprta in blagajne prazne. Pa bi morda g. dr. Lipold, ki je tudi podpisan na tej mili prošnji, pa je bil svoj čas upravni svetnik Slavenske banke, vedel najti kako pomoč! Dinarčkov je treba veliko, brez teh ne bo nič kroglic za SDS!

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Razčiščenje v radikalnem klubu. Glavni odbor radikalnega kluba je več dni zboroval. Kot eden najbolj glavnih sklepov je bil ta, da smejo vsi nekdanji pristaši radikalne stranke zopet nazaj. Tako je bil zopet sprejet Nastas Petrovič in njegovi prijatelji. Glavni odbor se je tudi izpopolnil in sicer tako, da so sedaj v odboru Pašičevci v večini. Zato pa pristaši Uzunoviča in Vukičeviča niso prihajali k sejam. S tem se je smatralo, da je razkol v stranki gotova stvar. Veliko je res v državi politiki odvisno od tega, kako se bodo razmere v radikalni stranki razvile.

Finančni odbor dela. Finančni odbor je imel pretekli teden seje, kjer je rešil mnogo raznih vprašanj. Dovolil je tudi različne kredite, s katerimi se bo začelo delati najnujnejše; v Slovenijo pride do 50.000.000 Din.

Koliko vlad smo imeli v osmih letih? Od prevrata do danes ima Jugoslavija že 27. vlado. Na eno leto jih pride 3 in pol, t. j. vsak četrti mesec druga vlada. Da so pri nas torej tako žalostne razmere, je predvsem to krivo, ker je bilo toliko vlad. Upati je, da bodo pri teh volitvah zmagale tiste stranke, ki so dozdaj pokazale najresnejšo voljo poštenega dela. Slovenci bodo v novi vladi po volitvah zastopani po najmočnejši stranki. Ako bodo enotno šli vsi za SLS, bo Slovenija dobila najboljšo in tudi številčno zelo močno zastopstvo.

Dr. Korošec v zunanji politiki. Naš voditelj dr. Anton Korošec se je vrnil iz Bolgarske, kjer so ga sprejeli najodličnejši politiki in kralj Boris sam. Pri odhodu se je s posebnimi brzojavami iskreno zahvalil. V Beogradu je bil sprejet od zunanjega ministra, kateremu je poročal o svojem potovanju na Bolgarskem. — Naš voditelj torej ima tudi v zunanji politiki velik vpliv in ugled. Slovenski narod je ponosen na svojega danes prvega sina, njemu bo tudi še nadalje zaupal vodstvo usode slovenskega naroda pri prihodnjih volitvah. — Zanimivo je, da nasprotni listi, ki sicer vse vedo, o tem ne vedo ničesar poročati.

Priprava na volitve. Vsaka stranka se zaveda, da bodo prihodnje volitve v narodno skupščino dne 11. septembra silno velikanskega pomena za bodočnost narodov in skupin, ki jih zastopajo. Zato se vse stranke z izredno živahnostjo pripravljajo na volitve. Iz Slovenije pričakujejo, da bo Slovenska ljudska stranka prišla ojačena v Beograd in bo s tem vpliv in moč slovenskega naroda povečala.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Kaj bo storila Albanija? Naš spor z Albanijo še vedno ni razčiščen. Albanski tiran Beg Zogu se je odločil, da bo onega člana našega diplomatskega zastopništva, Gjuraškoviča, najprej obsodil na smrt, potem pa pomilostil. Naša vlada pa na to ni mogla pristati. Zdaj so posredovale v tej sporni zadevi razne države, kot Anglija, Francija, Nemčija in Italija. Te so poslale posebno pismo naši in albanski državi, naj se ta zadeva mirno reši. Naš zunanji minister dr. Marinkovič je takoj pristal na to, samo to je zahteval, da se Gjuraškoviča izpusti na svobodo. Ako albanska vlada to stori, je spor končan. —

Nova vlada in volitve na Rumunskem. Čisto po našem vzorcu so napravili tudi na Rumunskem. Vlada Stiberyja, ki je bila le poldrugi mesec pri vodstvu države, je naglo odstopila, oz. je morala odstopiti in je novo vlado sestavil Brati-anu ter razpisal nove volitve. Na Rumunskem je za taka naveda, da tista skupina, ki je na vladi, ima tudi upanje, da zmaga pri volitvah.

Rusija — Poljska sta si še vedno v zelo napetem razmerju. Ako bi med tema dvema slovanskima državama prišlo do resnih zapletljajev, bi to ne bilo dobro za Slovane, enako slabo pa tudi za splošen evropski mir. Upati pa je, da se bo posejelo pomiriti razburjene duhove.

Avstrija in Nemčija sta si vedno bližje. V Nemčiji so začeli razpravo o novem kazenskem zakonu. Za podlago so se vzeli načrti avstrijske države. Obe državi bosta imeli torej enak zakon. Kot v tem, bodo tudi v drugih napravili enotnost. Vse to je znamenje, da se Avstrija in Nemčija gotovo združita v eno skupno državo, če tudi danes še ni prikladen čas za to in so zoper priključitev Francija, Češka in deloma tudi Jugoslavija. Najbolj pa se tega boji Italijan, ker ve, da potem na Balkanu ne bo on ničesar pomenil.

Madžarski »uradni« ponarejevalci denarja, predvsem francoskega, to je princ Windischgrätz in grof Nadossy bosta pomiloščena, ker zdaj se je že malo pozabilo o tem velikem mednarodnem škandalu.

Anglija — Amerika — Japonska so sklenile varnostno zvezo za daljni Vzhod, ker upajo, da bodo na ta način ohranile svoj dosedanj vpliv predvsem na Kitajskem, sicer ga bi izgubile vse tri.

Na Kitajskem je vstaja kmetov. Na Kitajskem se je dvignilo do 300.000 kmetov, oz. bolje povedano, kmetov najemnikov in delavcev, ker tam ni svobodnih kmetov v našem smislu. Vstaja je komunistična in naperjena zoper gospodarje velikih posestev. S to vstajo se je vojni položaj le še poslabšal in so politične zmede na Kitajskem še večje.

Razorožitveni kongres velikih držav je znova pokazal, da še ni pravega razumevanja za popolno, niti ne vsaj za delno razorožitve držav, ki morajo skoroda tretjino vseh svojih stroškov izdajati vsako leto v ta namen. Predsednik Združenih držav Coolidge pa še vedno upa, da se mu bo kot prvoborniku te misli vendarle posrečilo prepričati vodilne kroge raznih držav v tem smislu.

Kaj je novega?

Učenec potegnil iz vode učitelja. Vroč popoldanski dan je izvabil g. Alojzija Puppisa, učitelja v Nedelici v Prekmurju, da se je šel s svojim razredom kopat. Podal se je v Lendavo, ki teče v bližini mimo vasi in je za kopanje prav primerna. Vse je bilo živo in veselo v vodi in na bregu in le to je bila nesreča, da g. učitelj ni znal plavati. Ko je slučajno zašel v globoko vodo, je bil izgubljen. Začel se je potapljati in je naenkrat popolnoma izginil pod vodo. Otroci so na bregu stali in gledali, kje da se učitelj zopet prikaže. Hudega ni nikdo slutil. Ko pa se utopljenec le ni hotel prikazati, se je polastil otrok nemir. Glave pa niso izgubili v tem kritičnem položaju. Zavedali so se, da je treba utopljenca rešiti. Brez obotavljanja je skočil učenec II. razreda Josip Györköš v vodo in splaval na kraj, kjer je g. Puppis izginil pod vodo. Potopil se je in začel pod vodo iskati učitelja. Po kratkem iskanju ga je našel, zgrabil in ga privlekel že skoraj na pol mrtvega na površje. Brez pomoči bi našel g. učitelj v vodi smrt, za življenje se ima zahvaliti svojemu učencu. Junaški mladi rešitelj pa zasluži, da se mu izreče tudi javno priznanje. —

Svinjska nadloga. V Jurkloštru so se pojavile zadnje dni divje svinje v celih krdelih. Divjačina se spušta v krompirjeve njive in je napravila že nepregledno veliko škodo. Kmetje gledajo s strahom na njive, ki izgledajo, kakor bi bil kdo svežo krompirjevo cimo podoral. Poleg odraslih svinj pridirjajo na njive tudi mladiči, ki se lotevajo s posebno slastjo pšenice ter koruze. Lansko leto je uničila ta zverjad posestnikom v župniji Jurklošter dobro polovico vseh poljskih pridelkov. Oblast bo morala nekaj ukreniti, da zatre te škodljivce, ker navadni kmetijski lovci jim nismo več kos.

Obiskovalcem Ljubljanskega velesejma. Uprava Ljubljanskega velesejma je letos izdala kakor druga leta permanente legitimacije, in sicer po 30 Din. Z njimi je združena udobnost polovične vožnje. Pri odhodni postaji je treba kupiti celo vozno karto, s katero se je mogoče brezplačno peljati potem iz Ljubljane do odhodne postaje. Zato opozarjamo vse, da pri odhodu v Ljubljano nikakor ne oddajo voznega listka. Legitimacije se dobe v vseh večjih krajih po celi državi, narobe se pa tudi lahko z dopisnico pri velesejmskem uradu, ki preskrbi tudi zdrava in po ceni stanovanja v hotelu ali privatno.

Zrelotni izpiti na drž. gimnaziji v Mariboru, ki jim je predsedoval ravnatelj dr. Jos. Tomineš, so se v torek, 21. t. m. zaključili. Zrelot se je priznala sledečim 38 kandidatom: Beran Jaroslav, Bračko Bogomir, Cejan Branko, Čokl Martin, Čop Gabrijel, Dolinšek Franc, Draš Stanko, Goll Hermina, Guzelj Leon, Juranovič Alojzij, Klasinc Anton, Kopic Rado, Kopriva Ernst, Kordež Zdravko, Košič Herman, Košir Zora, Kristan Alojzij, Laura Jakob, Lupše Martin, Peril Emanuel, Petan Janez, Pleskovič Rasta, Prah Karel, Prelog Franc, Preskar Janez, Pungartnik Avgust, Rebula Ivan, Rojht Ivan, Stanek Leopold, Suhač Jožef, Setinc Anton, Sijanec Drago, Sorli Alda, Tominešek Viktor, Weiss Hugon, Wraber Jakob, Zinauer Milan. — Iz 1 predmeta ponavlja izpit v septembru 5 kandidatov, popolnoma zavržen ni bil nobeden. — Razlike v stopnji zrelosti izpitna pravila ne poznajo.